

Af Heidi Juel Skovrider
Foto: Laust Jordal
Grafik: Gert Ejton
heju@fyens.dk, lajo@fyens.dk, ejton@fyens.dk

Faaborg-Midtfyn: Espe
skole i bund. 2. sekt. side 14

102

102 fynske skoler
har deltaget i
trivselsmålingen.

Små skoler rammes hårdere

■ **Trivselsundersøgelsen kan ikke bruges til en rangordning, siger forskere**

Det var slet ikke meningen, at trivselsundersøgelsen blandt danske skoleelever skulle bruges til at rangordne de danske skoler.

Tallene skulle bruges af den enkelte skole til at arbejde konkret med trivslen på skolen. Det fremgår af oplægget til trivselsundersøgelsen, som en gruppe af forskere stod bag.

- Det er fuldstændig håbløst at rangordne skolerne ud fra denne undersøgelse, siger Peter Allerup, der er seniorforsker ved Danmarks

Pædagogiske Institut.

Han kritiserer, at man tager en række forskellige spørgsmål og så koger tallene ned til et samlet resultat.

- Det ville være meget bedre at få svarene for den enkelte elev, siger Peter Allerup.

■ **Siger intet om effekt**

Derefter kunne læreren tale med eleven om dels om resultaterne fra præstationstest i dansk og matematik, dels trivsel for at finde ud af, hvordan den enkelte elev kunne forbedre trivsel og præstation i skolen.

- Vi kan ikke ud fra denne undersøgelse sige noget som helst om, hvilken effekt de enkelte skoler har på elevernes trivsel, siger Erik Gahner Larsen, der er ph.d.-studerende ved Institut for Stats-

kundskab på Syddansk Universitet.

Derfor giver det ikke mening at rangordne skolerne.

Erik Gahner Larsen peger også på, at små skoler har færre elever til at besvare spørgeskemaet, og derfor vil et enkelt ekstremt svar påvirke gennemsnittet meget mere end på store skoler.

- Derfor har små skoler større sandsynlighed for at være repræsenteret i toppen og bunden på listen, siger han.

- Hvis jeg var skoleleder, ville jeg sige, at undersøgelsen ikke viser, at skolen gør noget forkert. Tværtimod kan det tænkes, at man som skole gør ekstra meget for at tage imod svage elever og inkludere disse, men det kan så føre til flere negative svar, siger han.

Fokus på at få alle med

■ **Lillebæltskolen bruger flere konkrete metoder for at fremme trivslen**

Lillebæltskolen arbejder målrettet på at fremme trivsel hos både elever og lærere. Skolen gør mest ud af at tale om, hvad trivsel er, og hvordan alle skal medvirke til at gøre Lillebæltskolen til Danmarks bedste skole.

Men skolen gør også brug af konkrete metoder. Lillebæltskolen har blandt andet venskabsklasser. De ældste klasser er venskabsklasse med en yngre klasse. Klasserne kan arbejde på tværs, når der er emneuge, og de ældste elever kan sætte lege i gang for at få alle med.

Lillebæltskolen arbejder med trivselsgrupper via forældrene, hvor eleverne deles op i små grupper. De kommer på besøg hjemme hos hinanden, for at alle skal opleve at være en del af fællesskabet.

I pauserne sætter lærerne ind, hvis en elev bliver holdt udenfor.

- Så kan de sætte gang i en leg eller en aktivitet omkring eleven, men de gør det ikke synlig. Lærerne gør det, så eleven bliver inddraget, uden det bliver bemærket, forklarer skoleleder Grete Berggren.

- Vi har også et team af gårdvagter, der får besked, hvis der er problemer, så de ved, hvad de skal holde øje med.

Skolen har desuden et samarbejde med den lokale produktions-skole.

- Elever fra produktions-skolen er legepatrulje. De er elever, som selv har oplevet vanskeligheder, og her hos os får de en særlig rolle, siger Grete Berggren om samarbejdet.

Hvis der er problemer i en klasse, er der mulighed for at trække på eksterne konsulenter.

- Forældrene får altid at vide, hvis vi sætter ind i en klasse, og vi oplever kun vilje til at samarbejde. Man skal ikke give nogen skylden, men fokusere på at finde en løsning.

► **Indsigt**

Lærerne har størst betydning

■ **Karen Wistoft, ph.d. og lektor ved Danmarks Pædagogiske Universitet, forsker i sundhedspædagogik. Hun fortæller, hvad der er vigtigst for at trives i skolen.**

■ **Hvad skal der til, før elever trives i skolen?**

- Her har lærerne meget stor betydning. Forskning viser, at selv om børn ikke trives uden for skolen, kan man godt have det godt i skolen. Skolen kan være et helle, hvis man kommer fra svære kår, og så kan man glæde sig til at komme i skole. I socialt belastede områder viser undersøgelser, at børnene ikke vil hjem fra skole, så på den måde kan skolen gøre en forskel.

■ **Men det kan vel også være omvendt. At man frygter at komme i skole?**

- Det er rigtigt, at skolen kan være en arena, hvor man bliver mobbet og ikke bliver set. Hvis for eksempel lærerne er for optaget af noget andet og ikke ser børnene. Hvis lærerne er trætte, føler fagligt pres og svigter individuelt, vil det gå ud over relationen til eleverne. Det kan for eksempel være, hvis de har fokus på skolereformen og deres egen faglige præstation.

■ **Hvad kan fremme trivslen?**

- Det kan ægte engagerede lærere, som er opmærksomme, og som viser egen personlighed. En lærer, som ikke er synligt presset og udviser sindsro, er vigtig. Har man en god relation til en lærer, er der god chance for, at man trives.

■ **Vil du sige, at lærerne er vigtigere end at have gode kammerater?**

- Ja, det er de. Hvis eleverne møder en rolig og engageret lærer, vil det smitte af på eleverne. Et respektfuld samvær kan sætte dagsordenen og præge den mentale sundhed. Eleverne skal kunne være

stolte af deres skole. Den skal være noget særligt.

■ **Hvem skaber det image?**

- Det gør skolelederen i høj grad sammen med lærerne. Udenlandske undersøgelser viser også, at hvis man giver forældrene en rolle i skolen og gør dem engagerede, har det betydning for den mentale sundhed. Hvis eleverne oplever, at forældrene taler dårligt om hinanden, vil det smitte af. Omvendt vil det også smitte af, hvis forældrene taler om hinanden og skolen på en sober og ordentlig måde.

■ **Hvordan kan man vende en negativ stemning eller kultur?**

- Det gør man ved at arbejde åbent med problemet. Tage tyren ved hornene, selv om det kan være svært at tale om, men det er vigtigt at gå ind i det. Hvis lærerne ikke har overskud til at gå ind og finde årsagen til mobning og negativ stemning, vil de også tabe noget på det faglige. Forskning viser, at den sociale trivsel har betydning for fagligheden.

■ **Hvad har skolereformen betydet for elevernes trivsel?**

- Det er for tidligt at sige, men det er godt, at et af reformens formål er at skabe trivsel, for det har som sagt betydning for det faglige også.

■ **Hvad kan eleverne selv gøre for at skabe trivsel i klassen og på skolen generelt?**

- De skal være åbne og ærlige. Men man må ikke overlade det til eleverne at skabe trivsel. Det er for stor en opgave. Eleverne er hovedpersoner, og de skal have et medansvar, men det er lærernes opgave at skabe trivsel.

mitfyn.dk

På mitfyn.dk kan du se en rangliste over de fynske skoler i forhold til, hvordan de har klaret sig i trivselsmålingen.

Du kan også finde et link til en sammenfatning af svarene på de spørgeskemaer, som eleverne har udfyldt.

Sådan kan
det løses